

ed among the Rutuls and other southern Dāghistānīs with many Christian, Zoroastrian, and polytheistic holdovers. During the 18th-19th centuries conservative Šūfī movements were active among the Rutuls and during this period many of the pre-Islamic cultural rituals and beliefs were eliminated. The Rutuls today are Sunnī Muslims. As among all other Dāghistānī peoples, and many other North Caucasians, pre-Islamic clan vendetta laws are still common among the Rutuls to this day.

Until the mid-20th century, patriarchal-clan endogamic marriage patterns prevailed among the Rutuls. Since that time traditional clan endogamy has been breaking down. In addition to clan exogamy, some ethnic intermarriage patterns with other Dāghistānī peoples is beginning to develop, and in particular in urban areas of Dāghistān.

The traditional economy among the Rutuls was based on transhumant pastoralism. Sheep and goats were the most common stock animals raised by the Rutuls for food, milk, and wool. As this is a dry and mountainous region, little agriculture was practised and animal husbandry predominated. Traditionally, women engaged in agriculture while the men tended the animals. Horses were also raised for transport as were some cattle. Rug weaving and ceramics were common crafts among the Rutuls, and the trade in these goods formed an important part of the Rutul traditional economy.

There was a long tradition of seasonal migration by the Rutul men to find winter employment in other parts of Dāghistān and northern Adharbaydjan. As there are no urban areas within the Rutul region itself, a significant emigration to areas outside the Rutul region by young people developed during the Soviet period. Derbend and Makhač-kala in Dāghistān, and Bākū, Shekī, and Kuba in Adharbaydjan are the main cities to which the Rutul migrate.

The Rutuls are one of the numerically small peoples of the Caucasus. According to the census returns of the USSR, there were 10,495 Rutuls in 1926; 6,732 in 1959; 12,071 in 1970; 15,032 in 1979; and 29,672 in 1989. The radical changes in population reflect the rapid rate of assimilation of the Rutuls by their neighbours during the 1930s, and then a reversal of that trend afterwards. The doubling of their population between 1979 and 1989 represents a rise in Rutul consciousness (i.e. redefinition by Rutuls who formerly called themselves Dāghistānīs, Lezginis or Adharbaydjanīs).

Bibliography: *Narodī Dagestana*, Moscow 1955; *Narodī Kavkaza*, Moscow 1960; R. Wixman, *Language aspects of ethnic patterns and processes in the North Caucasus*, Chicago 1980; A. Bennigsen, *The problem of bilingualism and assimilation in the North Caucasus*, in *Central Asian Review*, xv/3 (1967), 205-11. (R. WIXMAN)

RUWALA (A., also Ruwayla, conventional renderings Eng., Roala, Rwala, Ruwalla, Ruweilah; German, frequently Ruala, Rualla, Ruola, also Rawalla and Erwalla; French, Rou'ala, Roualla), an important tribe in northern Arabia.

The Ruwala and other 'Anaza [q.v.] say that the Ruwala are from the Dana Muslim group of 'Anaza. An authoritative Ruwaylī genealogist, Fraywān b. Frayh al-Mu'abih al-Sha'lan, opposes Djās to Biḥr; Djās has, as descendants, Zayyid and Wahnāb; Zayyid has Rwayli (the Ruwala) and Mislim, who are the Swālma, Shadja'a and 'Abdilla; the Wahnāb are opposed to Zayyid and the descendants of Wahnāb are the 'Ali (Wald 'Ali) and Mufarridj, who are the

Hasana and Mesalikh (Lancaster 1981, 25). Other authorities (e.g. Musil, 1928, quoting the then *amīr* Nūrī Sha'lan) give the Dana Muslim as the Benī Wahnāb and the al-Djās: the Benī Wahnāb divide into the Hasana and the Wald 'Alī; the Djās into the Miḥlef and the Ruwala. The names are similar, but their position in relation to each other is inconsistent.

The sections (*fukhūd*) of the Ruwala are: al-Mur'az and al-Doghman (who together are the Djum'ān), al-Ka'adki'a and al-Fraydja. The Kwätzba, now reckoned as part of the Ruwala, claim descent from Kaḥtān [q.v.] and joined the Ruwala possibly in the 18th century (Musil, *Arabia deserta*, 1927, 14-6; Lancaster, 1981, 155-6). The shaikhly family is Ibn Sha'lan of the Mur'az section, who took over the shaykhdom from Ibn Ka'ka' of al-Ka'adki'a, possibly in the 16th century (Musil, 1928, 51; Lancaster, 1981, 126-7).

The areas used by the Ruwala in the present and past include Tayma and Khaybar, the Djubba, Wādī Sirhān, al-Wudiyān, al-Labba, the Hamad and Hawrān. Numbers are difficult to establish, but the Ruwala say they were and are the largest and most powerful tribe in the northern Arabian desert. Shaykh Faysal b. Fawwāz Sha'lan estimates there to be over half a million, most of whom are in northern Saudi Arabia, with a few in Syria and Jordan.

Inconsistencies, noticeable in the sources, in the precise relationships of the Ruwala to other parts of the Dana Muslim group, in their sections, locations and numbers, may be understood by reference to Ruwaylī concepts. The genealogy is seen as a way of talking about political and jural relationships of closeness and distance between constituent parts of the group, not actual descent. The shaikhly family often personifies the tribe in historical and political discussion; this encourages a shift in political focus to be seen as a migration from one area to another which is not justifiable when more detailed information is available. The Ruwala are, as they have always been, concerned with living their lives in their own terms; they see their *shaykhs* as ambassadors, or agents, between them and the agencies of other governments, rather than leaders as such. From this point of view, the movement northwards in the late 18th century is a political and economic shift on the part of the shaikhly family and those Ruwala who saw the shift as a useful option.

The Ruwala say they are from 'Anaz, who was the brother of Ma'az, the sons of Wā'il. This 'Anaz b. Wā'il genealogy is not totally consistent with the information of Hiḥām b. Muḥammad al-Kalbi in his *Djamharat al-nasab* on 'Anaza b. Asad, "alter Stamm, später zu Rabī'a gerechnet" (tr. Caskel and Strenziok, Band ii, 189, and Band i, tables 141 and 172). The Rabī'a and Bakr b. Wā'il tribes dominate the recorded history of northern Arabia in the early and mediaeval periods. Yākūt, iii, 644, records the 'Anaza in Khaybar, as does Abu 'l-Fidā, *Takwīm*, tr. Reinaud, 120. Sections of the Ruwala continue to own date gardens there and in Tayma (Lancaster, 1981, 128). The Djās (identified with the Ruwala by Burckhardt, *Notes*, i, 6), and other 'Anaza, are mentioned in Ottoman tax registers of 1558 as wintering around Šafad (A. Cohen and B. Lewis, *Population and revenue in 16th century Palestine*, Princeton 1979, 160). Abujabr (*Pioneers over Jordan*, London 1989, 166) mentions a family from a section of the Ruwala who left Tayma about 1600 and settled in al-Ḥusn, near Irbid in Jordan. Thus the Ruwala have been using the wider region for a long period, although political and economic shifts have caused them to be identified with, and to identify themselves with, different areas.

برخوردار بود، آنها را در حدود ۱۲۸۷ شکست دهند و در مناطق جنوبی سوریه نفوذ کنند. روله‌ایها در دهه ۱۲۹۰ به ریاست سیطام‌بن حمد، که از سلطان عبدالحمید دوم عثمانی (حک: ۱۲۹۳-۱۳۲۷) پاشا لقب گرفته بود، قدرت و نفوذ بسیاری یافتند. سلطان عبدالحمید برای جلب حمایت این قبیله، روستاهایی را به سیطام هدیه داد (اوپنهایم، ص ۹۹، ۱۰۳؛ احمد وصفی زکریا، ج ۲، ص ۳۶۹-۳۷۱؛ برای آگاهی از قدرت قبیله روله در قرن سیزدهم - نجدی، ص ۱۰۹). در شمال عربستان نیز قبیله روله، برای استفاده از مراتع زمستانی، به حاکمان جوف مالیات می‌پرداختند، تا اینکه در ۱۳۲۷، در زمان ریاست امیرنوری بن هزاع بن نایف شعلان بر این قبیله، پس از درگیریهای متعدد موفق شدند بر جوف مسلط شوند (اوپنهایم، ص ۹۹-۱۰۰؛ فورده، همانجا؛ برای درگیری قبیله روله با دیگر قبایل - کخاله، ج ۱، ص ۵۶۰؛ احمد وصفی زکریا، ج ۲، ص ۳۷۰-۳۷۱). امیرنوری شعلان از رؤسای قدرتمند و پرنفوذ روله بود که سیاستها و تدبیرهایش، سبب ارتقای جایگاه روله به ویژه در اوایل ریاستش شد (به ادامه مقاله).

قبیله روله، علاوه بر استخراج و صدور نمک از جوف به جبل دروز و حوران و شرق اردن، که ثروت بسیاری را نصیب آنها می‌کرد، به سبب همراهی کردن با دولت‌های متعدد در خاورمیانه در جنگها در آغاز جنگ جهانی اول (۱۹۱۴-۱۹۱۸/۱۳۳۲-۱۳۳۷)، به سود بسیاری دست یافتند؛ چنان‌که جمال‌پاشا* (متوفی ۱۳۰۱ ش)، از فرماندهان برجسته عثمانی، با پرداخت ماهانه بیست هزار لیره طلا مدتی امیرنوری شعلان را با خود همراه ساخت، اما در نهایت نتوانست نظر مساعد او را برای فتح مصر و سلطه بر آبراهه سوئز جلب کند. نوری شعلان همچنین به سبب همراهی با نیروهای فیصل اول، اولین پادشاه عراق، که با استفاده از ضعف دولت عثمانی در ۱۳۳۶ به جنوب سوریه و دمشق وارد شده بود، ماهانه سه هزار لیره طلا دریافت می‌کرد. پس از آنکه فرانسویها سوریه را در ۱۳۳۸/۱۹۲۰ اشغال کردند، نوری شعلان با نماینده فرانسه مناسباتی دوستانه برقرار کرد و از طرف این دولت امنیت کاروانهای حج را به عهده گرفت. این امر به افزایش قدرت روله و در نتیجه، احساس خطر عثمانیان و سعودیها از آنها انجامید، به ویژه آنکه نوری شعلان قصد داشت برای پسرش نواف حکومت پادشاهی در شمال عربستان ایجاد کند. اما با قدرت گرفتن سعودیها در شمال عربستان و نیز برقراری مناسباتی نزدیک با دولت انگلیس، روله‌ایها به تسلیم در برابر قدرت برتر عربستان و نیز همکاری با دولت انگلیس وادار شدند، چنان‌که نوری شعلان در ۱۳۰۴ ش /

رُولَه، از بزرگ‌ترین قبایل عَترَه در شمال جزیره العرب، و نیز در بخشی از جنوب سوریه. این قبیله، که نام آن در منابع رُولَه، رُوالَه، رُولا، رُویله، و رُکی نیز ذکر شده (عززی، ص ۲۸۶؛ برای آگاهی از تلفظهای دیگر - د. اسلام، چاپ دوم، ذیل ماده)، از تیره‌های زاید جِلَاسی از بطنهای قبیله سَنامسَلَم است (کخاله، ج ۱، ص ۵۵۹؛ زبیدی، ص ۱۰۱۶؛ نیز - اوپنهایم، ص ۱۱۳).

از گذشته قبیله روله اطلاع چندانی در دست نیست. پیش از قرن نهم، این قبیله در نجد تحت رهبری آل قَعقاع، از طوایف قبیله عَترَه*، به ریاست شیخ قَعقاع بن شور دُهلِی بکری بوده است (رویلی، ص ۹۲-۹۴)، اما از آن پس ظاهراً به دنبال تعرضهای روله‌ایها به ساکنان نجد، میان آنها اختلاف افتاد که با تدبیر شخصی به نام ابن شعلان به صلح انجامید. از آن پس، آل شعلان، از دیگر طوایف قبیله عَترَه، رهبری قبیله را در دست گرفتند (اوپنهایم، ص ۱۰۲-۱۰۳).

با گسترش وهابیت* و سلطه یابی آل سعود از قرن دوازدهم در نجد، قبیله روله به این فرقه گرویدند، اما برای فرار از پرداخت مالیات و نیز دستیابی به آب و مراتع به تدریج به سوی شمال شبه جزیره عربستان مهاجرت کردند و در حدود ۱۲۲۴ تا حدود مصب خابور* در شمال عراق پیش رفتند. به رغم این مهاجرت به نظر می‌رسد روله‌ایها همچنان از سعودیها اطاعت می‌کردند، چنان‌که در این سال، پس از درگیری با دسته‌ای از سپاهیان تابع پاشای بغداد در همان حدود و شکست آنان، غنائم را به درعیه*، مرکز سعودیها، انتقال دادند. در پی مهاجرت‌های روله‌ایها، که تا اواسط قرن سیزدهم ادامه داشت، قبیله روله در گستره‌ای از شمال عربستان، از جمله صحرائ تَفُود*، وادی سیرحان*، منطقه اداری جوف* تا سواحل فرات، و نیز حدود جنوب سوریه پراکنده شدند (همان، ص ۹۸-۹۹؛ حقیل، ج ۱، ص ۳۹-۴۰؛ فورده، ص ۳۱۱؛ نیز - > دایرةالمعارف قوم‌نگاری خاورمیانه و آسیای مرکزی <، ذیل «عَترَه»).

قبیله روله به سبب داشتن گله‌های شتر، معمولاً برای استفاده از مراتع، زمستانها در مناطق شمالی عربستان از جمله واحه جوف و نیز حائل - که آل رشید بر آن حکومت داشتند - به سر می‌بردند و تابستانها به مناطق جنوبی سوریه در ناحیه حُوران*، که در اختیار خاندان وُلدعلی از تیره‌های قبیله عَترَه بود، و نیز بَلقاء* در شمال اردن کوچ می‌کردند. از این رو روله‌ایها همواره در این مناطق با قبایل ساکن بر سر مراتع درگیر بوده‌اند، چنان‌که پس از کشمکشهای طولانی با خاندان ولدعلی توانستند به ریاست محمد بن دوخی بن سمیر، که از حمایت عثمانیان

1. Oppenheim

2. Forde

3. Encyclopaedic ethnography of Middle-East and Central Asia